

ข้อเสนอเชิงนโยบาย: การสื่อสาร “เมืองน่าอยู่” พื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้¹
THIS RESEARCH TITLED “POLICY PROPOSAL: COMMUNICATING LIVABLE CITIES
IN THE SOUTHERN BORDER PROVINCES OF THAILAND”

นันท์วิสิทธิ์ ตั้งแสงประทีป²

Nunwisit Tangsangprateep

Article History

Received: 07-05-2025; Revised: 14-06-2025; Accepted: 22-06-2025

<https://doi.org/10.14456/jsmt.2025.9>

บทคัดย่อ

บทนำ: การวิจัยเรื่อง “ข้อเสนอเชิงนโยบาย: การสื่อสารเมืองน่าอยู่ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้” เป็นส่วนหนึ่งของชุดโครงการวิจัยแวรุงมลายูกับเรื่องเล่าใหม่: น่าอยู่ น่าเที่ยว น่าลงทุน ในสามจังหวัดชายแดนใต้ **วัตถุประสงค์การวิจัย:** เพื่อศึกษาระดับของการเป็นเมืองน่าอยู่ตามมุมมองของเยาวชนในพื้นที่และนำเสนอข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเมืองในลักษณะที่ยั่งยืน ครอบคลุมประเด็นด้านคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และความมั่นคงในมิติต่างๆผ่านการสื่อสาร **ระเบียบวิธีวิจัย:** เป็นเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยการศึกษาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เพื่อนำมาสู่การออกแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) **ผลการวิจัย:** พบว่า ทุกด้านของการเป็นเมืองน่าอยู่ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รับการประเมินในระดับ “มาก” จากเยาวชน แต่ยังไม่มิด้านใดที่อยู่ในระดับ “มากที่สุด” ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงช่องว่างในการพัฒนา โดยเฉพาะด้านความมั่นคงทางการเมืองและเศรษฐกิจซึ่งได้รับค่าเฉลี่ยต่ำสุด (3.82) ขณะที่ด้านวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมเป็นจุดแข็งของพื้นที่ (ค่าเฉลี่ย 4.00) ในด้านสุขภาวะตามแนวคิด Healthy Cities ขององค์การอนามัยโลก สาขายุโรป พบว่าแต่ละประเด็นได้รับการประเมินอยู่ในระดับมาก (3.85–3.94) โดยเฉพาะการสืบสานมรดกทางวัฒนธรรมซึ่งได้รับคะแนนสูงสุด (3.94) อย่างไรก็ตาม ประเด็นด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน การควบคุมรูปทรงเมือง และนวัตกรรมทางเศรษฐกิจยังอยู่ในระดับที่ต้องพัฒนา ซึ่งเน้นถึงความจำเป็นของการส่งเสริมบทบาทเยาวชนในการอนุรักษ์วัฒนธรรม และเพิ่มกลไกการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมือง สำหรับปัจจัยด้านความมั่นคงที่ส่งผลกระทบต่อทัศนใจอยู่อาศัยในพื้นที่ พบว่าทุกปัจจัยได้รับการประเมินในระดับมาก (3.62–3.89) โดยไม่มีปัจจัยใดโดดเด่นกว่ากันอย่างชัดเจน แต่ความแตกต่างทางภาษาและวัฒนธรรมเป็นประเด็นที่ได้รับความจำเป็นในการส่งเสริมความเข้าใจข้ามวัฒนธรรมในพื้นที่ที่มีความหลากหลายเช่นนี้ **สรุป:** การพัฒนาเมืองน่าอยู่ผ่านนโยบายแบบบูรณาการที่เชื่อมโยงทุกมิติ โดยเฉพาะความปลอดภัย เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม การส่งเสริมบทบาทของชุมชนในการตัดสินใจ การจัดลำดับความสำคัญในด้านที่ยังอ่อนแอ

¹บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของชุดโครงการวิจัยแวรุงมลายูกับเรื่องเล่าใหม่: น่าอยู่ น่าเที่ยว น่าลงทุน ในสามจังหวัดชายแดนใต้

²ผู้อำนวยการหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุรนารี

Director of Master of Arts, Dhurakij Pundit University

Email:nunwisit@gmail.com *Frist Author

2 | วารสารนวัตกรรมสังคมและเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน

เช่น ความแตกต่างทางภาษาและการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง แนวทางการพัฒนาเมืองน่าอยู่และเมืองสุขภาวะในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้จะต้องสอดคล้องกับบริบทพื้นที่ และตอกย้ำถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมจากเยาวชนและทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างยั่งยืนและรอบด้าน

คำสำคัญ: ข้อเสนอเชิงนโยบาย; การสื่อสาร; เมืองน่าอยู่; สามจังหวัดชายแดนใต้

ABSTRACT

Introduction: The research titled “Policy Proposals: Communicating Livable Cities in Thailand’s Deep South” is part of a research project series called “Waerung Melayu and New Narratives: Livable, Touristic, and Investable Cities in Thailand’s Southern Border Provinces. **Objectives:** This study aims to assess the level of urban livability from the perspectives of local youth and to propose policy recommendations for sustainable urban development. The research addresses issues of quality of life, well-being, and multidimensional security through communication strategies. **Methods:** This is a quantitative study that began with content analysis to guide the design of a survey research phase, employing questionnaires as the primary data collection tool. **Results:** The findings reveal that all aspects of livability in the southern border provinces were rated as “high” by youth respondents. However, none were rated at the “highest” level, indicating development gaps - particularly in political and economic security, which scored the lowest (average score of 3.82). In contrast, cultural and environmental aspects emerged as strengths (average score of 4.00). In terms of well-being, based on the WHO Europe’s Healthy Cities framework, most issues were rated at a high level (3.85–3.94), with the highest score given to cultural heritage preservation (3.94). Nevertheless, areas such as community participation, urban form control, and economic innovation remain in need of development. These findings highlight the importance of empowering youth in cultural conservation and enhancing mechanisms for participatory urban development. Regarding security factors influencing the decision to reside in the area, all were rated highly (3.62–3.89), with no single factor standing out significantly. However, “linguistic and cultural differences” received the lowest score, emphasizing the need to promote intercultural understanding in this diverse region. **Conclusion:** Developing livable cities through integrated policies that connect dimensions of safety, economy, and culture; promoting community involvement in decision-making; prioritizing areas of weakness, such as language differences; and ensuring continuous monitoring and evaluation are essential. The development of livable and healthy cities in Thailand’s southern border provinces must align with local contexts and underscore the importance of youth and multi-sectoral participation to drive sustainable and inclusive development.

Keywords: Policy Proposal; Communication; Livable Cities; Southern Border Provinces of Thailand

1. บทนำ

ปี 2567 จะเป็นปีครบรอบ 20 ปีของสถานการณ์ความรุนแรงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเริ่มต้นจากเหตุการณ์ปล้นอาวุธปืนที่ค่ายทหารในนราธิวาสเมื่อวันที่ 4 มกราคม 2547 และตามมาด้วยเหตุการณ์ความรุนแรงรุนแรงหลายครั้งในปีเดียวกัน เช่น เหตุการณ์มัสยิดกรือเซะและเหตุการณ์สลายการชุมนุมที่ตากใบ ซึ่งมีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก เหตุการณ์เหล่านี้เป็นจุดเริ่มต้นของความรุนแรงที่ยืดเยื้อและต่อเนื่องในพื้นที่ ทำให้เกิดความสูญเสียชีวิตและบาดเจ็บจำนวนมากตลอด 20 ปีที่ผ่านมา ในช่วง 10 ปีแรกของความรุนแรง สื่อในพื้นที่ชายแดนใต้หรือสตริงเกอร์มักนำเสนอภาพข่าวที่เน้นความรุนแรงและความตายเป็นหลัก ส่งผลให้ภาพลักษณ์ของสามจังหวัดชายแดนใต้ถูกตีตราเป็น “พื้นที่แห่งความรุนแรง” ในสายตาคนนอกพื้นที่ สร้างอคติและความเกลียดชังต่อพื้นที่และผู้คน โดยเฉพาะชาวมลายูมุสลิม แม้ในช่วง 10 ปีหลังจะมีเทคโนโลยีสื่อสารออนไลน์และความพยายามของภาคประชาสังคมและสื่ออิสระในการนำเสนอเรื่องราวดีๆ ของพื้นที่ แต่ภาพลักษณ์เชิงลบยังคงแพร่หลายและไม่เป็นที่รับรู้อย่างกว้างขวาง สถานการณ์นี้มีความสำคัญต่อการพัฒนาเมืองน่ายู่ในสามจังหวัดชายแดนใต้ เพราะภาพลักษณ์และทัศนคติที่ติดลบส่งผลต่อความเชื่อมโยงทางสังคม การมีส่วนร่วมของประชาชน และการพัฒนาที่ยั่งยืน การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจึงเป็นกุญแจสำคัญในการเปลี่ยนแปลงรับรู้ของสังคมทั้งภายในและภายนอกพื้นที่ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและส่งเสริมการพัฒนาเมืองน่ายู่อย่างแท้จริงในบริบทของสามจังหวัดชายแดนใต้ พื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้เผชิญกับความท้าทายหลากหลายด้าน ทั้งด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคม ปัญหาความขัดแย้งและความไม่สงบส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน การพัฒนาเมืองให้น่ายู่จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยสร้างความหวังและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ แนวคิดเมืองน่ายู่ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงแค่การพัฒนาด้านกายภาพ แต่ยังครอบคลุมถึงการสร้างสังคมที่เข้มแข็ง เศรษฐกิจที่ยั่งยืน และการบริหารจัดการที่ดี การสื่อสารจึงมีบทบาทสำคัญในการสร้างความเข้าใจ การมีส่วนร่วม และการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของประชาชนเกี่ยวกับเมืองน่ายู่ การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของเมืองน่ายู่ และเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเมืองของตนเอง

อย่างไรก็ตาม การสื่อสารเกี่ยวกับเมืองน่ายู่ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ยังคงมีข้อจำกัดและความท้าทายหลายประการ การขาดข้อมูลที่ถูกต้อง การสื่อสารที่ไม่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย และการขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสื่อสาร ทำให้การสร้าง ความเข้าใจและความตระหนักเกี่ยวกับเมืองน่ายู่เป็นไปได้ยาก นอกจากนี้ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมและความคิดเห็นในพื้นที่ยังเป็นอุปสรรคต่อการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุนี้งานวิจัยนี้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับการสื่อสารเมืองน่ายู่ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจทัศนคติของประชาชนเกี่ยวกับเมืองน่ายู่ และเพื่อสร้างข้อเสนอเชิงนโยบายแก่จังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส ในการพัฒนาโครงการสื่อสารเมืองน่ายู่ที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจทัศนคติภายใต้แนวความคิด “เมืองน่ายู่” ต่อพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้
2. เพื่อสร้างข้อเสนอเชิงนโยบายแก่จังหวัดปัตตานี ยะลาและนราธิวาส กับโครงการ การสื่อสารเมืองน่ายู่

3. การทบทวนวรรณกรรม

งานวิจัย “ข้อเสนอเชิงนโยบาย: การสื่อสารเมืองน่าอยู่ พื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้” ผู้เขียนใช้แนวความคิด “เมืองน่าอยู่” เป็นหัวใจหลักในการออกแบบวิจัยตั้งแต่คำถามวิจัย สมมติฐานการวิจัย แบบสอบถาม และการอภิปรายผล

แนวความคิดเมืองน่าอยู่

การพัฒนาเมืองน่าอยู่นั้น เป็นกระบวนการที่สะท้อนถึงความพยายามของรัฐและประชาชนในการสร้างพื้นที่ที่เอื้อต่อคุณภาพชีวิต ปลอดภัย และความยั่งยืนในด้านต่าง ๆ ทั้งในมิติทางกายภาพ สังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีความท้าทายเฉพาะด้านทั้งในด้านความขัดแย้ง ความหลากหลายทางวัฒนธรรม และข้อจำกัดด้านการพัฒนา การสื่อสารจึงกลายเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนแนวคิดเมืองน่าอยู่ให้เกิดขึ้นได้จริง (Southern Border Provinces Administrative Centre, 2021)

ความหมายและองค์ประกอบของเมืองน่าอยู่

แนวคิด “เมืองน่าอยู่” (Livable City) ไม่มีคำจำกัดความที่ตายตัว แต่สามารถอธิบายได้โดยรวมว่าเป็นเมืองที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของประชาชน มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความปลอดภัย มีสิ่งแวดล้อมที่ดี มีการเข้าถึงบริการพื้นฐานอย่างเท่าเทียม และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกกระดับ (Gehl, 2010; UN-Habitat, 2016) โดยหน่วยงานต่าง ๆ ทั่วโลก เช่น องค์การอนามัยโลก (WHO), สหประชาชาติ (UN-Habitat) และองค์กรพัฒนาเมืองต่าง ๆ ได้นำเสนอองค์ประกอบของเมืองน่าอยู่อย่างหลากหลาย แต่สามารถสรุปเป็นหัวข้อหลัก ๆ ได้ดังนี้

- 1) ด้านกายภาพและสิ่งแวดล้อม: การจัดการผังเมือง โครงสร้างพื้นฐาน พื้นที่สีเขียว และระบบการเดินทางที่ปลอดภัย (World Health Organization, 1998)
- 2) ด้านเศรษฐกิจ: การเข้าถึงแหล่งงาน ความมั่นคงทางรายได้ และระบบเศรษฐกิจท้องถิ่นที่เข้มแข็ง (Sirisoontorn, 2016)
- 3) ด้านสังคมและวัฒนธรรม: การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ การเคารพความหลากหลาย และความเป็นธรรมทางสังคม (UN-Habitat, 2016)
- 4) ด้านการบริหารจัดการเมือง: ความโปร่งใส การมีส่วนร่วมของประชาชน และความสามารถในการบริหารจัดการภัยพิบัติและความขัดแย้ง (Gehl, 2010)

แนวคิดสุขภาวะในเมืองสุขภาวะ (Healthy Cities)

แนวคิด “เมืองสุขภาวะ” (Healthy Cities) เป็นกรอบแนวคิดที่ริเริ่มโดยองค์การอนามัยโลกสาขายุโรป (WHO Regional Office for Europe) ตั้งแต่ช่วงปลายคริสต์ทศวรรษ 1980 เพื่อส่งเสริมให้เมืองกลายเป็นสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพในทุกมิติ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งเน้นการบูรณาการสุขภาพเข้าไปในทุกนโยบายของเมือง (health in all policies) (World Health Organization, 1998)

เมืองสุขภาวะไม่ได้เน้นเพียงแค่การเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุข แต่ยังรวมถึงการสร้างระบบนิเวศทางสังคม เศรษฐกิจ และกายภาพที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ องค์ประกอบสำคัญที่ WHO ได้กำหนดไว้สำหรับเมืองสุขภาวะ ได้แก่

- 1) การมีสภาพแวดล้อมที่สะอาดและปลอดภัย: เช่น ระบบระบายน้ำอุปโภคบริโภค การควบคุมมลพิษทางอากาศและเสียง และพื้นที่สีเขียวที่เพียงพอ
- 2) การมีความเป็นธรรมทางสังคม: ลดความเหลื่อมล้ำด้านสุขภาพ การเข้าถึงบริการ และโอกาสในการพัฒนาคุณภาพชีวิต
- 3) การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน: การสนับสนุนให้เกิดการตัดสินใจร่วม (participatory governance) และการมีเสียงของชุมชนในนโยบายเมือง

4) การส่งเสริมวิถีชีวิตที่ดีต่อสุขภาพ: เช่น การเดินเท้า การขี่จักรยาน โภชนาการ การออกกำลังกาย และสุขภาพจิตที่ดี

5) การบริหารจัดการเมืองที่เน้นสุขภาวะ: โดยผู้นำท้องถิ่นต้องบูรณาการเรื่องสุขภาพเข้าไปในทุกแผนและยุทธศาสตร์การพัฒนาเมือง (World Health Organization, 1998)

การพัฒนาเมืองสุขภาวะยังมีความสอดคล้องกับแนวคิด “เมืองน่าอยู่” (Livable Cities) โดยเฉพาะในประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม คุณภาพชีวิต และการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งสามารถนำมาใช้ประยุกต์ในบริบทของพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้เช่นกัน โดยเฉพาะในแง่ของการสร้างความเป็นธรรม การพัฒนาแบบมีส่วนร่วม และการสร้างพื้นที่ปลอดภัยทั้งทางกายภาพและทางสังคม

แนวคิดเมืองน่าอยู่ในบริบทของพื้นที่ความขัดแย้ง

การนำแนวคิดเมืองน่าอยู่ไปปรับใช้ในพื้นที่ที่มีความขัดแย้ง เช่น สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ต้องคำนึงถึงมิติพิเศษเพิ่มเติม ได้แก่

1) การฟื้นฟูความเชื่อมั่นและความรู้สึกปลอดภัย ความปลอดภัยคือหัวใจสำคัญของเมืองน่าอยู่ในพื้นที่เปราะบาง การสร้างพื้นที่สาธารณะที่ปลอดภัยและเป็นมิตรจึงมีบทบาทอย่างมาก (Southern Border Provinces Administrative Centre, 2021)

2) การสื่อสารและการรับฟัง การมีพื้นที่สื่อสารที่เปิดกว้างและปลอดภัยสำหรับทุกภาคส่วน ช่วยส่งเสริมการอยู่ร่วมกัน และลดช่องว่างของความไม่เข้าใจ (King Prajadhipok's Institute, 2020)

3) การส่งเสริมอัตลักษณ์ท้องถิ่น การออกแบบนโยบายที่เคารพความหลากหลายทางศาสนา ภาษา และวัฒนธรรม เป็นแนวทางที่ช่วยสร้างความรู้สึกรักเป็นเจ้าของและความภาคภูมิใจในพื้นที่ (King Prajadhipok's Institute, 2020)

บทบาทของการสื่อสารในการสร้างเมืองน่าอยู่

การสื่อสารไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือถ่ายทอดข้อมูล แต่ยังเป็นกระบวนการที่ช่วยสร้างความเข้าใจร่วม สร้างพลังชุมชน และเชื่อมโยงความหลากหลายให้เกิดความเป็นปึกแผ่น โดยเฉพาะในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีลักษณะดังนี้

1) การสื่อสารแบบสองทาง: เปิดโอกาสให้ภาคประชาชนได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ (King Prajadhipok's Institute, 2020)

2) การสื่อสารที่เคารพวัฒนธรรมและภาษา: การใช้ภาษาท้องถิ่นและวาทกรรมที่สอดคล้องกับบริบทวัฒนธรรมในพื้นที่ (King Prajadhipok's Institute, 2020)

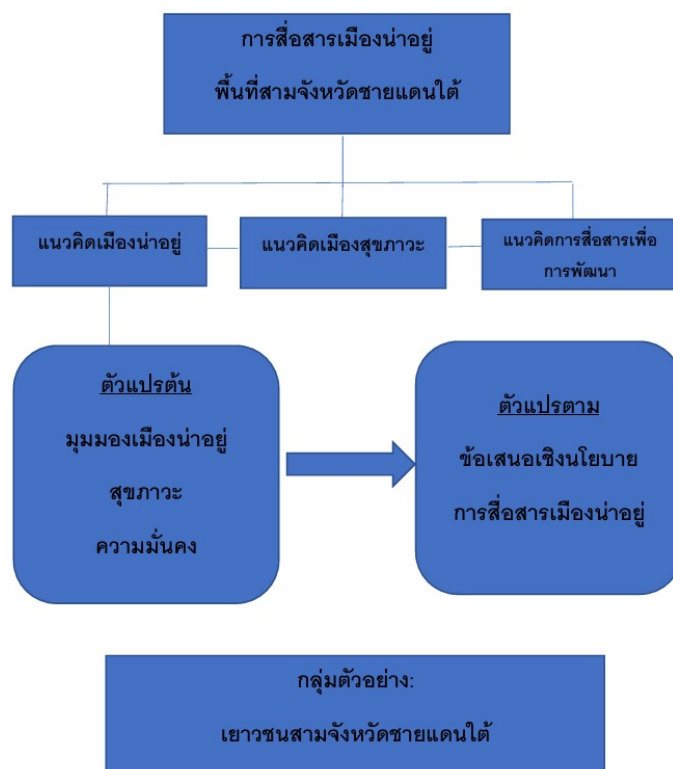
3) การสื่อสารเพื่อสร้างพลังบวก (Constructive Communication): ลดการใช้ถ้อยคำแบ่งแยกหรือสร้างอคติ และส่งเสริมการมองอนาคตร่วมกัน (Sirisoontorn, 2016)

นอกจากนี้ มีงานวิจัยหลายชิ้นที่เสนอแนวทางในการพัฒนาเมืองน่าอยู่ในบริบทต่าง ๆ อาทิเช่น งานของ Gehl (2010) เสนอแนวคิด “Cities for People” ที่เน้นการออกแบบเมืองให้เหมาะกับการใช้ชีวิตของประชาชนในทุกมิติ โครงการ Healthy Cities ขององค์การอนามัยโลกที่เน้นการพัฒนาเมืองผ่านมิติสุขภาวะโดยรวม (World Health Organization, 1998) และโครงการ “สันติภาพในพื้นที่ชายแดนใต้” โดยสถาบันพระปกเกล้า ที่ชี้ให้เห็นว่าการสื่อสารที่มีความเข้าใจวัฒนธรรมและสร้างพื้นที่กลางในการพูดคุยสามารถนำไปสู่การอยู่ร่วมกันได้อย่างยั่งยืน (King Prajadhipok's Institute, 2020)

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1

กรอบแนวคิด

5. ระเบียบวิธีการวิจัย

งานวิจัย “ข้อเสนอเชิงนโยบาย: การสื่อสารเมืองน่าอยู่ พื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้” เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยการศึกษาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เพื่อนำมาสู่การออกแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) ซึ่งใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นการเก็บข้อมูลในรูปแบบสอบถามออนไลน์ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เยาวชนสามจังหวัดชายแดนใต้ประกอบด้วย ปัตตานี ยะลา นราธิวาสและเบตง รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 499 คน โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งแบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ตอนประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับของการเป็นเมืองน่าอยู่ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา นราธิวาสและเบตง) ตามมุมมองของเยาวชนสามจังหวัดชายแดนใต้ ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับสุขภาวะตามหลักการของการเป็นเมืองสุขภาวะขององค์การอนามัยโลกสาขายุโรปที่มีผลต่อการเป็นเมืองน่าอยู่ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา นราธิวาสและเบตง) ตามมุมมองของเยาวชนสามจังหวัดชายแดนใต้ และตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านความมั่นคงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจอยู่ในสามจังหวัดชายแดนใต้

หลังจากได้ข้อมูลแล้ว ผู้เขียนทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นผู้เขียนนำเสนอผลการวิจัยโดยสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด ในรูปแบบการพรรณนาความ (Descriptive Analysis) ในประเด็นที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์

6. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ตอนตามแบบสอบถามคือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ระดับของการเป็นเมืองน่าอยู่ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา นราธิวาสและเบตง) ตามมุมมองของเยาวชนสามจังหวัดชายแดนใต้

ตอนที่ 3 สุขภาวะตามหลักการของการเป็นเมืองสุขภาวะขององค์การอนามัยโลกสาขายุโรปที่มีผลต่อการเป็นเมืองน่าอยู่ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา นราธิวาสและเบตง) ตามมุมมองของเยาวชนสามจังหวัดชายแดนใต้

ตอนที่ 4 ปัจจัยด้านความมั่นคงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจอยู่ในสามจังหวัดชายแดนใต้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในส่วนของการเก็บข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าเยาวชนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 319 คน คิดเป็นร้อยละ 63.90 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 35.70 และน้อยที่สุดเป็น LGBTQAI+ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.40 โดยเมื่อจำแนกตามภูมิลำเนา พบว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มาจากนราธิวาส 164 คน คิดเป็นร้อยละ 33.50 รองลงมาคือ ปัตตานี จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 25.90 ยะลา จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 21.20 และเบตง จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 19.40 เมื่อจำแนกตามสถานภาพพบว่า เยาวชนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 455 คน คิดเป็นร้อยละ 91.20 และไม่โสด จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 8.80 ขณะที่ระดับการศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า เยาวชนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 322 คน คิดเป็นร้อยละ 64.60 รองลงมาสูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 17.40 มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 10.20 อาชีวศึกษา จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00 และน้อยที่สุดต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80 สำหรับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนจำแนกตามจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า เยาวชนผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ยอยู่ที่ ต่ำกว่า 3,000 บาท จำนวน 378 คน คิดเป็นร้อยละ 75.80 รองลงมาอยู่ในช่วง 3,001-5,000 บาท จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 12.20 รายได้เฉลี่ยอยู่ที่ รายได้เฉลี่ย 5,001-7,000 บาท จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 5.20 มากกว่า 10,000 บาท จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 3.80 รายได้เฉลี่ย 7,001-9,000 บาท จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 2.20 และรายได้เฉลี่ย 9,000-10,000 บาท จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80

8 | วารสารนวัตกรรมสังคมและเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน

ตอนที่ 2 การเป็นเมืองน่าอยู่ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา นราธิวาสและเบตง) ตามมุมมองของ
เยาวชนสามจังหวัดชายแดนใต้

ตารางที่ 1

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการเป็นเมืองน่าอยู่ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา นราธิวาส)
ตามมุมมองของเยาวชนสามจังหวัดชายแดนใต้

การเป็นเมืองน่าอยู่ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ
ระดับการเป็นเมืองน่าอยู่			
1. ผู้คนในเมืองรู้สึกปลอดภัย รู้สึกผูกพันและเป็นส่วนหนึ่งของสังคม	3.86	0.967	มาก
2. มีความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม	3.90	0.904	มาก
3. มีที่อยู่อาศัยอย่างเพียงพอในราคาที่เหมาะสมกับคนทุกกลุ่ม	3.88	0.973	มาก
4. มีโครงข่ายขนส่งสาธารณะ เส้นทางเดินและทางจักรยานที่เชื่อมต่อที่อยู่อาศัย เข้าสู่แหล่งงาน โรงเรียน ร้านค้า สวนสาธารณะ โรงพยาบาล สถานที่ พักผ่อนทั้งทางธรรมชาติและวัฒนธรรม	3.82	1.025	มาก
5. มีความมั่นคงด้านเศรษฐกิจ	3.68	0.954	มาก
6. มีความมั่นคงด้านอาหาร	4.02	0.950	มาก
7. มีความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อม	3.95	0.940	มาก
8. มีความมั่นคงของบุคคล	3.69	0.984	มาก
9. มีความมั่นคงของชุมชน	3.80	0.957	มาก
10. มีความมั่นคงทางการเมือง	3.59	1.077	มาก
รวม	3.82	0.763	มาก
ด้านสาธารณสุข			
1. มีสุขภาพดี ปลอดภัยจากโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ	3.91	0.915	มาก
2. เข้าถึงบริการด้านการรักษาพยาบาล	3.92	0.957	มาก
3. มีหลักประกันการคุ้มครองให้เกิดสุขภาพที่ยั่งยืน	3.79	0.955	มาก
รวม	3.88	0.811	มาก
ด้านวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม			
1. มีการรักษาวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน	4.08	0.913	มาก
2. มีการรักษาสีเขียวอย่างยั่งยืน	3.97	0.923	มาก
3. มีระบบนิเวศอยู่ในภาวะสมดุลและยั่งยืน	3.96	0.913	มาก
รวม	4.00	0.824	มาก
ด้านการศึกษา			มาก
1. มีการเข้าถึงระบบการศึกษาไทยของคนทุกกลุ่ม	3.87	0.963	มาก
2. มีความเท่าเทียมของระบบการศึกษาของคนทุกกลุ่ม	3.78	0.994	มาก
3. มีระบบประกันการศึกษอย่างทั่วถึงทุกกลุ่ม	3.78	0.972	มาก
รวม	3.81	0.892	มาก

ด้านโครงสร้างพื้นฐาน			มาก
1. มีระบบสาธารณูปโภคอย่างทั่วถึง	3.89	.885	มาก
2. มีระบบขนส่งสาธารณะที่อำนวยความสะดวกต่อการสัญจรไปมาในพื้นที่และเชื่อมโยงนอกพื้นที่	3.86	.986	มาก
3. มีการจัดสวนสาธารณะอย่างเหมาะสมเพื่อสุขภาพ	3.96	.924	มาก
4. มีการจัดพื้นที่ที่สาธารณะทางกายภาพให้กับเยาวชน เป็นพื้นที่สนับสนุนด้านความรู้และพัฒนาความสามารถ สำหรับคนรุ่นใหม่	3.91	.923	มาก
รวม	3.95	.918	มาก
รวมทั้งหมด	3.87	.794	มาก

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการเป็นเมืองน่าอยู่ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา นราธิวาส) ตามมุมมองของเยาวชนสามจังหวัดชายแดนใต้พบว่า การเป็นเมืองน่าอยู่ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) ตามมุมมองของเยาวชนสามจังหวัดชายแดนใต้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.87 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ระดับการเป็นเมืองน่าอยู่โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.82 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีความมั่นคงด้านอาหาร ค่าเฉลี่ย 4.02 รองลงมามีความมั่นคงด้านสิ่งแวดล้อม ค่าเฉลี่ย 3.95 มีความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม ค่าเฉลี่ย 3.90 มีที่อยู่อาศัยอย่างเพียงพอในราคาที่เหมาะสมกับคนทุกกลุ่ม ค่าเฉลี่ย 3.88 ผู้คนในเมืองรู้สึกปลอดภัย รู้สึกผูกพันและเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ค่าเฉลี่ย 3.86 มีโครงข่ายขนส่งสาธารณะ เส้นทางเดินและทางจักรยานที่เชื่อมต่อที่อยู่อาศัยเข้าสู่แหล่งงาน โรงเรียน ร้านค้า สวนสาธารณะ โรงพยาบาล สถานที่พักผ่อนทั้งทางธรรมชาติและวัฒนธรรม ค่าเฉลี่ย 3.82 มีความมั่นคงของชุมชน ค่าเฉลี่ย 3.80 มีความมั่นคงของบุคคล ค่าเฉลี่ย 3.69 มีความมั่นคงด้านเศรษฐกิจ ค่าเฉลี่ย 3.68 และมีความมั่นคงทางการเมือง ค่าเฉลี่ย 3.59

2) ด้านสาธารณสุขโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.88 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เข้าถึงบริการด้านการรักษาพยาบาล ค่าเฉลี่ย 3.92 รองลงมาสุขภาพดี ปลอดภัยจากโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ ค่าเฉลี่ย 3.91 และมีหลักประกันการคุ้มครองให้เกิดสุขภาพที่ยั่งยืน ค่าเฉลี่ย 3.79

3) ด้านวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.00 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ มีการรักษาวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน ค่าเฉลี่ย 4.08 รองลงมา มีการรักษาสีสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ค่าเฉลี่ย 3.97 และมีระบบนิเวศอยู่ในภาวะสมดุลและยั่งยืน ค่าเฉลี่ย 3.96

4) ด้านการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.81 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ มีการเข้าถึงระบบการศึกษาไทยของคนทุกกลุ่ม ค่าเฉลี่ย 3.87 รองลงมาความเท่าเทียมของระบบการศึกษาของคนทุกกลุ่ม ค่าเฉลี่ย 3.78 และมีระบบประกันการศึกษาอย่างทั่วถึงทุกกลุ่ม ค่าเฉลี่ย 3.78

5) ด้านโครงสร้างพื้นฐานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.95 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการจัดสวนสาธารณะอย่างเหมาะสมเพื่อสุขภาพ ค่าเฉลี่ย 3.96 รองลงมา มีการจัดพื้นที่ที่สาธารณะทางกายภาพให้กับเยาวชน เป็นพื้นที่สนับสนุนด้านความรู้และพัฒนาความสามารถ สำหรับคนรุ่นใหม่ ค่าเฉลี่ย 3.91 มีระบบสาธารณูปโภคอย่างทั่วถึง ค่าเฉลี่ย 3.89 และมีระบบขนส่งสาธารณะที่อำนวยความสะดวกต่อการสัญจรไปมาในพื้นที่และเชื่อมโยงนอกพื้นที่ ค่าเฉลี่ย 3.86

ตอนที่ 3 สุขภาวะตามหลักการของการเป็นเมืองสุขภาวะขององค์การอนามัยโลกสาขายุโรปที่มีผลต่อการเป็นเมืองนำอยู่ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) ตามมุมมองของเยาวชนสามจังหวัดชายแดนใต้

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสุขภาวะตามหลักการของการเป็นเมืองสุขภาวะขององค์การอนามัยโลกสาขายุโรปที่มีผลต่อการเป็นเมืองนำอยู่ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) ตามมุมมองของเยาวชนสามจังหวัดชายแดนใต้พบว่า สุขภาวะของเยาวชนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.89 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การสืบสานประวัติศาสตร์และมรดกทางวัฒนธรรมของผู้ที่อาศัยอยู่ภายในพื้นที่ ค่าเฉลี่ย 3.94 รองลงมามีสามข้อที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ สภาพแวดล้อมทางกายภาพและที่อยู่อาศัยที่สะอาดและปลอดภัย, การรักษาระบบนิเวศให้สมดุลและยั่งยืน, และการตอบสนองต่อความต้องการพื้นฐานของคนในเมือง เช่น อาหารและน้ำ อาชีพ รายได้ ความปลอดภัย เป็นต้น โดยมีค่าเฉลี่ย 3.91 ถัดมาคือการมีบริการสาธารณสุขที่สามารถให้บริการได้อย่างทั่วถึง ค่าเฉลี่ย 3.90 การเปิดโอกาสให้มีการเข้าถึงกิจกรรมและทรัพยากรภายในเมืองอย่างทั่วถึง โดยส่งเสริมให้ผู้คนมีการติดต่อสื่อสารและมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ค่าเฉลี่ย 3.89 ชุมชนที่เข้มแข็ง ช่วยเหลือเกื้อกูลและไม่แสวงหาประโยชน์ส่วนตน ค่าเฉลี่ย 3.88 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของชุมชนโดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพและคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน และการส่งเสริมนวัตกรรมทางเศรษฐกิจโดยส่งเสริมให้เกิดความหลากหลายและมีชีวิตชีวา มีค่าเฉลี่ยเท่ากันที่ 3.86 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การควบคุมรูปทรงให้กลมกลืนหรือส่งเสริมรูปแบบดั้งเดิม ค่าเฉลี่ย 3.85

ตอนที่ 4 ปัจจัยด้านความมั่นคงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจอยู่ในสามจังหวัดชายแดนใต้

ตารางที่ 2

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยด้านความมั่นคงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจอยู่ในสามจังหวัดชายแดนใต้

ปัจจัยด้านความมั่นคงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจอยู่ในสามจังหวัดชายแดนใต้	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. ท่านคิดว่าสถานการณ์ด้านความมั่นคง เช่น การก่อการร้าย เหตุการณ์ความไม่สงบ การปะทะของผู้ก่อเหตุและเจ้าหน้าที่ ฯลฯ ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ส่งผลต่อการตัดสินใจอยู่ในสามจังหวัดชายแดนใต้	3.80	1.087	มาก
2. ท่านคิดว่านโยบายของรัฐบาลด้านความมั่นคงมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ส่งผลต่อการตัดสินใจอยู่ในสามจังหวัดชายแดนใต้	3.66	1.046	มาก
3. ท่านคิดว่าหากเจ้าหน้าที่รัฐสามารถลดอิทธิพลและความเคลื่อนไหวของกลุ่มผู้ก่อเหตุได้ จะมีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในสามจังหวัดชายแดนใต้หรือไม่	3.89	.998	มาก
4. ท่านคิดว่าความรู้สึกลดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของท่านมีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในสามจังหวัดชายแดนใต้หรือไม่	3.85	.986	มาก

5. ท่านคิดว่าการกระทำความไม่สงบในพื้นที่ชายแดนจากกลุ่มผู้ก่อเหตุในช่วงที่ผ่านมาของท่านได้ส่งผลกระทบต่อทัศนคติในสามจังหวัดชายแดนใต้หรือไม่	3.78	.998	มาก
6. ท่านคิดว่าความแตกต่างทางภาษาและวัฒนธรรมส่งผลกระทบต่อทัศนคติในสามจังหวัดชายแดนใต้หรือไม่	3.62	1.165	มาก
รวม	3.76	.838	มาก

หมายเหตุ: คะแนนที่สูงหมายถึงการรับรู้ถึงปัญหาด้านความมั่นคงในระดับมาก ซึ่งมีผลกระทบต่อการตัดสินใจในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้

จากค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยด้านความมั่นคงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจอยู่ในสามจังหวัดชายแดนใต้ พบว่าปัจจัยด้านความมั่นคงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจอยู่ในสามจังหวัดชายแดนใต้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.76 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านคิดว่าหากเจ้าหน้าที่รัฐสามารถลดอิทธิพลและความเคลื่อนไหวของกลุ่มผู้ก่อเหตุได้จะมีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในสามจังหวัดชายแดนใต้หรือไม่ ค่าเฉลี่ย 3.89 รองลงมาท่านคิดว่าความรู้สึกปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของท่านมีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในสามจังหวัดชายแดนใต้หรือไม่ ค่าเฉลี่ย 3.85 ท่านคิดว่าสถานการณ์ด้านความมั่นคง เช่น การก่อการร้าย เหตุการณ์ความไม่สงบ การปะทะของผู้ก่อเหตุและเจ้าหน้าที่ ฯลฯ ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ส่งผลกระทบต่อทัศนคติในสามจังหวัดชายแดนใต้ ค่าเฉลี่ย 3.80 ท่านคิดว่าการกระทำความไม่สงบในพื้นที่ชายแดนจากกลุ่มผู้ก่อเหตุในช่วงที่ผ่านมาของท่านได้ส่งผลกระทบต่อทัศนคติในสามจังหวัดชายแดนใต้หรือไม่ ค่าเฉลี่ย 3.78 ท่านคิดว่านโยบายของรัฐบาลด้านความมั่นคงมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ส่งผลกระทบต่อทัศนคติในสามจังหวัดชายแดนใต้ ค่าเฉลี่ย 3.66 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ท่านคิดว่าความแตกต่างทางภาษาและวัฒนธรรมส่งผลกระทบต่อทัศนคติในสามจังหวัดชายแดนใต้หรือไม่ ค่าเฉลี่ย 3.62

การทดสอบค่าเฉลี่ยความแตกต่างความคิดเห็นต่อการเป็นเมืองนำอยู่ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี เบตง ยะลา และนราธิวาส) ในมุมมองของเยาวชนสามจังหวัดชายแดนใต้ จำแนกตามภูมิภาค

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการเป็นเมืองนำอยู่ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี เบตง ยะลา และนราธิวาส) ในมุมมองของเยาวชนสามจังหวัดชายแดนใต้ จำแนกตามภูมิภาค เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้วยสถิติ One-Way ANOVA (F-test) พบว่าเยาวชนสามจังหวัดชายแดนใต้ที่มีภูมิลำเนาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเป็นเมืองนำอยู่ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี เบตง ยะลา และนราธิวาส) ไม่แตกต่างกันทั้งในด้านการเป็นเมืองนำอยู่ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ สุขภาวะของเยาวชนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ และปัจจัยด้านความมั่นคงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจอยู่ในสามจังหวัดชายแดนใต้

การทดสอบค่าเฉลี่ยความแตกต่างความคิดเห็นต่อการเป็นเมืองนำอยู่ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี เบตง ยะลา และนราธิวาส) ในมุมมองของเยาวชนสามจังหวัดชายแดนใต้ จำแนกตามระดับการศึกษา

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการเป็นเมืองนำอยู่ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี เบตง ยะลา และนราธิวาส) ในมุมมองของเยาวชนสามจังหวัดชายแดนใต้ จำแนกตามระดับการศึกษา เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้วยสถิติ One-Way ANOVA (F-test) พบว่าเยาวชนสามจังหวัดชายแดนใต้ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเป็นเมืองนำอยู่ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี เบตง ยะลา และนราธิวาส) ไม่แตกต่างกันทั้งในด้านการเป็นเมืองนำอยู่ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ สุขภาวะของเยาวชนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ และปัจจัยด้านความมั่นคงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจอยู่ในสามจังหวัดชายแดนใต้

การทดสอบค่าเฉลี่ยความแตกต่างความคิดเห็นต่อการเป็นเมืองน่าอยู่ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี เบตง ยะลา และนราธิวาส) ในมุมมองของเยาวชนสามจังหวัดชายแดนใต้ จำแนกตามสถานภาพ

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการเป็นเมืองน่าอยู่ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี เบตง ยะลา และนราธิวาส) ในมุมมองของเยาวชนสามจังหวัดชายแดนใต้ จำแนกตามสถานภาพ เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้วยสถิติ t-test พบว่าเยาวชนสามจังหวัดชายแดนใต้ที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการเป็นเมืองน่าอยู่ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี เบตง ยะลา และนราธิวาส) ไม่แตกต่างกันทั้งในด้านการเป็นเมืองน่าอยู่ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ สุขภาวะของเยาวชนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ และปัจจัยด้านความมั่นคงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจอยู่ในสามจังหวัดชายแดนใต้

การทดสอบค่าเฉลี่ยความแตกต่างความคิดเห็นต่อการเป็นเมืองน่าอยู่ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี เบตง ยะลา และนราธิวาส) ในมุมมองของเยาวชนสามจังหวัดชายแดนใต้ จำแนกตามรายได้

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการเป็นเมืองน่าอยู่ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี เบตง ยะลา และนราธิวาส) ในมุมมองของเยาวชนสามจังหวัดชายแดนใต้ จำแนกตามรายได้ เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นด้วยสถิติ One-Way ANOVA (F-test) พบว่าเยาวชนสามจังหวัดชายแดนใต้ที่มีรายได้แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านความมั่นคงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจอยู่ในสามจังหวัดชายแดนใต้แตกต่างกัน ส่วนการเป็นเมืองน่าอยู่ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี เบตง ยะลา และนราธิวาส) และด้านการเป็นเมืองน่าอยู่ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ สุขภาวะของเยาวชนในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ ไม่แตกต่างกัน เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่ของด้านปัจจัยด้านความมั่นคงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจอยู่ในสามจังหวัดชายแดนใต้

ขณะที่ผลการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของด้านปัจจัยด้านความมั่นคงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจอยู่ในสามจังหวัดชายแดนใต้ด้วยสถิติ Least Significant Difference (LSD) พบว่าเยาวชนสามจังหวัดชายแดนใต้ที่มีรายได้มากกว่า 10,000 บาท ต่อปัจจัยด้านความมั่นคงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจอยู่ในสามจังหวัดชายแดนใต้สูงกว่าเยาวชนที่มีรายได้ต่ำกว่า 3,000 บาท รายได้ 3,001-5,000 บาท รายได้ 5,001-7,000 บาท และรายได้ 7,001-9,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

7. อภิปรายผล

เมืองน่าอยู่ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

จากผลการศึกษาระดับของการเป็นเมืองน่าอยู่ของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามมุมมองของเยาวชน พบว่าทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “มาก” แต่ไม่มีด้านใดอยู่ในระดับ “มากที่สุด” สะท้อนให้เห็นว่ายังมีช่องว่างและโอกาสในการพัฒนาอีกมาก ด้านระดับการเป็นเมืองน่าอยู่ที่มีค่าเฉลี่ย 3.82 ยังพบจุดที่ต้องพัฒนาโดยเฉพาะในเรื่องความมั่นคงทางการเมืองและเศรษฐกิจที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด การพัฒนาในด้านนี้จำเป็นต้องเสริมสร้างความเชื่อมั่นในระบบการเมืองท้องถิ่น ส่งเสริมการลงทุนและการสร้างงานในพื้นที่ รวมถึงพัฒนาระบบความปลอดภัยสาธารณะให้เข้มแข็งขึ้น ในส่วนของด้านสาธารณสุขที่มีค่าเฉลี่ย 3.88 แม้จะอยู่ในระดับมาก แต่ยังมีประเด็นที่ต้องพัฒนาในเรื่องของหลักประกันการคุ้มครองสุขภาพที่ยั่งยืน จำเป็นต้องมีการขยายการเข้าถึงประกันสุขภาพให้ครอบคลุมมากขึ้น พัฒนาระบบการดูแลสุขภาพเชิงป้องกัน และเพิ่มบุคลากรทางการแพทย์ในพื้นที่ห่างไกล ด้านวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมถือเป็นจุดแข็งของพื้นที่โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่ 4.00 แต่ก็ยังมีโอกาสในการพัฒนาต่อยอด โดยเฉพาะการสร้างมูลค่าเพิ่มจากทุนทางวัฒนธรรม การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน และการบูรณาการการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกับการพัฒนาเศรษฐกิจ

สำหรับด้านการศึกษามีค่าเฉลี่ย 3.81 ยังพบว่ามีปัญหาในเรื่องความเท่าเทียมและระบบประกันการศึกษา จำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น เพิ่มทุนการศึกษาและโอกาสทางการศึกษา รวมถึงปรับปรุงคุณภาพ

การศึกษาให้เท่าเทียมในทุกพื้นที่ ด้านโครงสร้างพื้นฐานที่มีค่าเฉลี่ย 3.95 แม้จะอยู่ในระดับที่ดี แต่ยังคงต้องการการพัฒนาในเรื่องระบบสาธารณูปโภคและระบบขนส่งสาธารณะ โดยเฉพาะการขยายระบบขนส่งสาธารณะให้ครอบคลุมพื้นที่ห่างไกล การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล และการปรับปรุงคุณภาพสาธารณูปโภคในชุมชนห่างไกล การพัฒนาพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เป็นเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืนนั้น จำเป็นต้องมีการบูรณาการการพัฒนาในทุกด้านไปพร้อมกัน โดยใช้จุดแข็งด้านวัฒนธรรมเป็นฐานในการพัฒนา และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยเฉพาะเยาวชนซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาพื้นที่ในอนาคต การพัฒนาควรคำนึงการอย่างค่อยเป็นค่อยไป คำนึงถึงความละเอียดอ่อนของพื้นที่ และมุ่งเน้นการสร้างคามยั่งยืนในระยะยาว เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง

เมืองสุขภาวะในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

จากผลการศึกษาสุขภาวะตามหลักการของการเป็นเมืองสุขภาวะในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามมุมมองของเยาวชน พบว่าทุกประเด็นได้รับการประเมินในระดับ “มาก” โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วง 3.85-3.94 แต่ยังไม่มีการประเมินในระดับ “มากที่สุด” สะท้อนให้เห็นว่ายังมีช่องว่างและโอกาสในการพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ ประเด็นที่ได้รับการประเมินสูงสุดคือการสืบสานประวัติศาสตร์และมรดกทางวัฒนธรรม (3.94) แสดงให้เห็นถึงความเข้มแข็งของอัตลักษณ์ท้องถิ่น และการให้ความสำคัญกับมรดกทางวัฒนธรรมของพื้นที่ อย่างไรก็ตาม ยังสามารถพัฒนาต่อยอดได้ด้วยการส่งเสริมให้เยาวชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอดวัฒนธรรมมากขึ้น ในขณะที่ประเด็นด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ การรักษาระบบนิเวศ และการตอบสนองความต้องการพื้นฐาน ได้รับการประเมินในระดับที่ใกล้เคียงกัน (3.91) แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาที่สมดุลในมิติกายภาพและสิ่งแวดล้อม แต่ยังมีโอกาสในการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องความสะอาด ความปลอดภัย และการเข้าถึงปัจจัยพื้นฐานอย่างทั่วถึงส่วนประเด็นที่ได้รับการประเมินต่ำสุดสามอันดับ ได้แก่ การควบคุมรูปทรงให้กลมกลืน (3.85) การส่งเสริมนวัตกรรมทางเศรษฐกิจ และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของชุมชน (3.86) ซึ่งสะท้อนถึงความจำเป็นในการพัฒนาอย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจใหม่ๆ สำหรับเยาวชน การพัฒนาภูมิทัศน์เมืองให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ท้องถิ่น และการเพิ่มช่องทางการมีส่วนร่วมของเยาวชนในการพัฒนาชุมชน

การพัฒนาในระยะต่อไปควรมุ่งเน้นการบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่างๆ การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ และการสร้างกลไกการมีส่วนร่วมของเยาวชนในทุกระดับ โดยคำนึงถึงบริบทพื้นที่และความต้องการของเยาวชนเป็นสำคัญ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้อย่างแท้จริง

ปัจจัยด้านความมั่นคงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจอยู่ในสามจังหวัดชายแดนใต้

จากผลการศึกษาปัจจัยด้านความมั่นคงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจอยู่ในสามจังหวัดชายแดนใต้พบว่าปัจจัยที่ได้รับการสำรวจทั้งหมดมีค่าเฉลี่ยในระดับ “มาก” โดยค่าที่ได้อยู่ระหว่าง 3.62 ถึง 3.89 สะท้อนให้เห็นว่าแต่ละปัจจัยที่ศึกษา เช่น สถานการณ์ด้านความมั่นคง, ความรู้สึกปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน, นโยบายรัฐบาล, การลดอิทธิพลของกลุ่มผู้ก่อเหตุ, และความแตกต่างทางภาษาและวัฒนธรรม ต่างมีความสำคัญต่อการตัดสินใจอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกัน โดยไม่มีปัจจัยใดที่โดดเด่นหรือมีความสำคัญสูงกว่าปัจจัยอื่นอย่างชัดเจนการที่ทุกปัจจัยได้รับการประเมินว่าอยู่ในระดับมาก มีนัยยะสำคัญที่ควรพิจารณาในเชิงนโยบายและการปฏิบัติการ กล่าวคือ ปัญหาด้านความมั่นคงในพื้นที่ดังกล่าวเป็นเรื่องที่มีหลายมิติ และทุกมิติส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการตัดสินใจของประชาชนในการอยู่อาศัยในพื้นที่ ดังนั้น การแก้ไขปัญหาในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้จึงไม่สามารถมุ่งเน้นเพียงปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งได้ แต่ควรเป็นการดำเนินการแบบองค์รวมเพื่อให้ครอบคลุมประเด็นปัญหาที่หลากหลาย

อย่างไรก็ตาม ข้อที่ได้คะแนนต่ำที่สุดในตารางคือ ความแตกต่างทางภาษาและวัฒนธรรม (ค่าเฉลี่ย 3.62) ซึ่งถึงแม้จะอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อเทียบกับปัจจัยอื่นแล้ว ถือว่าเป็นจุดที่อาจยังไม่ได้รับการจัดการอย่างเต็มที่หรือมีความท้าทายมากกว่าปัจจัยอื่น ดังนั้น ควรให้ความสำคัญกับการสร้างความเข้าใจและการยอมรับในความแตกต่างเหล่านี้ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและภาษาอย่างสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

8. องค์ความรู้ที่ได้รับ

ปัจจัยที่มีผลอย่างมีนัยยะสำคัญของเมืองน่าอยู่ในพื้นที่ที่มีความเปราะบาง สถานการณ์ความรุนแรง สะท้อนจากผลกระทบที่มาจากสถานการณ์ในพื้นที่ คือเรื่องความมั่นคงทางการเมือง เศรษฐกิจ ความปลอดภัย ที่แม้จะมีปัจจัยความเป็นเมืองน่าอยู่อื่น ๆ ที่มีความเข้มแข็งเช่น ความหลากหลายทางวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ที่ในการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างรอบด้าน ผ่านการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพทั้ง การสื่อสารแบบสองทาง การสื่อสารที่เคารพวัฒนธรรมและภาษา การสื่อสารพลังบวก

9. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรพัฒนานโยบายที่เน้นความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยต่าง ๆ เช่น การเพิ่มความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ควบคู่ไปกับการลดอิทธิพลของกลุ่มผู้ก่อเหตุและการเสริมสร้างความเข้าใจทางวัฒนธรรม
2. ควรให้ชุมชนในพื้นที่มีบทบาทสำคัญในกระบวนการตัดสินใจและการดำเนินนโยบาย เพื่อสร้างความยั่งยืนและความน่าเชื่อถือ
3. ควรจัดลำดับความสำคัญในการแก้ไขปัญหา โดยให้ความสำคัญกับจุดที่ยังอ่อนแอ เช่น ความแตกต่างทางภาษา และวัฒนธรรม เพื่อสร้างสมดุลกับปัจจัยที่มีความเข้มแข็งมากกว่า
4. ควรมีการติดตามผลและประเมินสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง การแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน และการดำเนินงานที่คำนึงถึงความหลากหลายและความซับซ้อนของปัญหาอย่างแท้จริง

REFERENCE

- King Prajadhipok's Institute. (2020). *Communication for Peace Building in the Three Southern Border Provinces*. King Prajadhipok's Institute.
- Southern Border Provinces Administrative Centre (SBPAC). (2021). *Southern Border Provinces Development Strategy Report B.E. 2021-2024*.
- Sirisoontorn, A. (2016). The concept of a livable city with sustainable urban planning. *Urban Planning Journal*, 12(2), 45-60.
- Gehl, J. (2010). *Cities for People*. Island Press.
- United Nations Human Settlements Programme (UN-Habitat). (2016). *Urbanization and Development: Emerging Futures*.
- World Health Organization. (1998). *Healthy Cities and the City Planning Process: A Background Document on Links Between Health and Urban Planning*. WHO Regional Office for Europe.